

6. Олешко П. С., Луцюк А. М. Освіта в громаді: педагогічна культура. *Децентралізація системи управління освітою: зміни, виклики, практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Краматорськ, 24 листоп. 2021 р. Київ, 2022. С. 31–34.
7. Педагогічна культура: визначення, опис та пояснення. *Моя освіта*. URL: <https://surl.li/grwlfd> (дата звернення: 02.02.2026).
8. Фрицюк В., Губіна С. Особистісно-професійне становлення майбутніх учителів як основа їхнього професійного саморозвитку. *Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2025. Вип. 82. С. 40–44. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2025-82-40-44>
9. Чайка О. І. Теорія і практика виховання полі- та мультикультурності у майбутніх філологів : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.07. Київ, 2024. 612 с.

**Ворожейкін
Євген Петрович**

кандидат філософських наук,
доцент кафедри інформаційних комунікацій,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
ORCID: 0000-0001-7320-562X

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕРВ'Ю МАЙБУТНІХ ТЕЛЕВЕДУЧИХ

Інтерв'ю є одним із найпопулярніших жанрів у сучасних аудіовізуальних медіа. Практично всі ключові телевізійні формати — новини, ток-шоу, ранкові телепередачі, авторські проєкти тощо — у тій чи іншій мірі спираються на інтерв'ю як на головний засіб розкриття теми та взаємодії з гостем. Також стрімкий розвиток подкастів вивів інтерв'ю на новий щабель популярності. Відповідно вміння проводити інтерв'ю є однією із найважливіших фахових компетенцій майбутніх телеведучих.

Як метод інтерв'ю має «чіткі соціально-громадські ознаки й морально-психологічні межі» [1, 90], що вимагає від тих, хто його проводить, дотримуватися правових норм чинного українського законодавства та етичних вимог національних, редакційних кодексів журналістської етики [3, 62]. Це актуалізує необхідність у цілеспрямованій підготовці майбутніх телеведучих з вивчення чинних правових норм та етичних вимог.

Дотримання правових та етичних норм є тільки однією із складових майстерності проведення інтерв'ю. Практика інтерв'ювання вимагає низки професійних умінь і особистісних якостей: аналітичного мислення, ем-

патії, оперативної реакції, вміння слухати, логічно вибудовувати розмову, а також творчої гнучкості. К. Метслер говорить, що саме творчий підхід до інтерв'ю дає можливість створювати оригінальний інформаційний продукт [4, 89]. Творча складова дозволяє формулювати небанальні запитання та знаходити оригінальні підходи до співрозмовника для підтримки динаміки бесіди.

О. Гопка стверджує, що творчий потенціал особистості є як передумовою, так і результатом творчого процесу [2, 13]. Тобто чим більш у своєму житті особистість стикається із процесами діяльності, які вимагають креативного підходу, тим більше розвивається її творчий потенціал. Відповідно важливо використовувати під час навчання майбутніх телеведучих практичні вправи з інтерв'ювання, які розвивали варіативність мислення, імпровізацію та критичне осмислення комунікативних стратегій. Такі вправи можуть стати ефективним педагогічним інструментом, який допоможе розвинути індивідуальний стиль ведення інтерв'ю у майбутніх телеведучих.

В межах навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Ведучий телевізійних програм» у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка, нами було застосовано творчі вправи, дві із яких будуть вказані та проаналізовані далі.

Перша вправа має назву «Мозаїка особистості». Один із здобувачів виконує роль гостя. Інші студенти по черзі задають йому по одному питанню. Всі питання повинні логічно доповнювати одне одного для розкриття цілісного портрета особистості. Завдяки такому підходу студенти вчаться: уникати повторів у запитаннях, слухати попередніх співрозмовників, швидко визначати інформаційні прогалини, будувати логіку розкриття особистості.

Друга вправа має назву «Три питання». Студенти працюють у парах: один є інтерв'ювером, а інший гостем. Інтерв'ювер може поставити гостю лише три запитання, які повинні максимально розкрити його як особистість. Обмеження кількості запитань змушує студентів: ретельно відбирати формулювання, мислити категоріями пріоритетності, прогнозувати комунікативний ефект питання, аналізувати результативність власної інтерв'ю-стратегії. Після завершення роботи студенти презентують результати, відповідаючи на запитання: «Які риси мені вдалося побачити?» та «Чому саме ці питання спрацювали чи не спрацювали?». Особливо цінним є цей етап рефлексії, під час якого здобувачі усвідомлюють причинно-наслідкові зв'язки між формою запитання та глибиною отриманої відповіді.

Практика використання подібних вправ показала, що студенти позитивно сприймають їх, навіть якщо на початку мають певні складнощі із їх виконанням. Часто такі вправи демонструють вищий рівень залученості та готовності до роботи порівняно з традиційними формами. Здобувачам подобається не тільки ставити запитання, але і відповідати на них. Така форма взаємодії також дозволяє одногрупникам краще дізнатися один про одного. Крім позитивних моментів ці вправи також мають певні моменти, які потрібно враховувати.

Обидві вправи не формують навички довгого ведення розмови та ключової компетенції інтерв'юера — вміння ставити уточнювальні питання. Це зумовлює необхідність їх поєднання з іншими практичними форматами. Нашою порадою буде використання їх для «розігріву» чи «переключення» між іншими довшими та більш складними завданнями. Також обов'язковим є чітке проговорення критеріїв та обговорення результатів вправ, адже без цього можуть виникнути ризики поверхневості, повторюваності, нерівномірності складності питань, а також акценті на ефект, а не ефективність.

Отже, навички проведення інтерв'ю є важливим аспектом професійної підготовки майбутніх телеведучих. Інтерв'ювання як багатовимірна комунікативна практика вимагає цілеспрямованого розвитку творчих умінь здобувачів. Творчі вправи забезпечують перехід від формального засвоєння техніки постановки запитань до формування гнучкої, усвідомленої та креативної компетентності. Використання спеціально розроблених вправ, таких як «Мозаїка особистості» та «Три питання», демонструє високу педагогічну ефективність, оскільки сприяє формуванню стратегічного мислення, комунікативної гнучкості та рефлексивних навичок. Подальше впровадження творчо-орієнтованих методик у підготовку телеведучих є перспективним напрямом удосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти культурно-мистецького спрямування.

Список використаних джерел:

1. Гарачковська О. Жанрові особливості інтерв'ю в сучасному інформаційному просторі. *Український інформаційний простір*. 2021. № 1 (7). С. 86–93.
[https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(7\).2021.233879](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(7).2021.233879)
2. Гопка О. М. Творчий потенціал особистості як наукова категорія. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова*. 2016. Вип. 27 (37). С. 11–14.
3. Казімова Ю. До поняття формату жанру інтерв'ю у журналістиці. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2018. № 896. С. 59–62.
4. Metzler K. *Creative interviewing: the writer's guide to gathering information by asking questions*. New Jersey : Prentice Hall, 1989. 382 p.